

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Mattheüs 12, 18 - 21
Ochtenddienst
H. Avondmaal

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen: Psalm 122 : 1 en 3**
- 4 Lezing van de wet**
- 5 Zingen: Psalm 25 : 4 en 5**
- 6 Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 7 Schriftlezing: Mattheüs 12 : 1 - 17**
- 8 Zingen: Psalm 21 : 3 en 7**
- 9 Tekst: Mattheüs 12 : 18 - 21**
- 10 Woordbediening**
- 11 Zingen: Psalm 2 : 3 en 4**
- 12 Dankzegging en voorbede**
- 13 Collecte**
- 14 Zingen: Psalm 72 : 1 en 2**
- 15 Klaarmaken tafel: Gezang 179b**
- 16 Tijdens viering: Lied 358 ; Gezang 111 ; Gezang 141**
- 17 Slotzang: Gezang 137 : 1 en 2**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

[Smytegelt] In de 17de eeuw heeft een zekere ds. Smytegelt 145 preken geschreven over het 'gekrookte riet'. Dit naar aanleiding van vers 20 van onze tekst. Of de tekst uit Jesaja 42 die in onze tekst wordt aangehaald. Honderdvijfenveertig preken. Hij zijn typisch bevindelijke preken. Preken waarin wordt stil gestaan bij allerlei soorten onzekere gemeentelieden. Mensen die gekweld werden door de vraag op zij zich wel werkelijk hadden bekeerd en dus behouden zouden worden. Nog altijd worden zijn preken in de bevindelijke kringen gelezen. De bevindelijke kringen waarin mensen maar in hun ziel aan het wroeten zijn en voor zichzelf proberen vast te stellen hoe het met hun geloof stond. Deze bevindelijkheid is nog te vinden in de Gereformeerde Gemeenten, de behoudende kant van de christelijke gereformeerde kerk en ook aan de rechterkant van de PKN. Die richting werd zelfs wel naar aangeduid als de richting van 'het gekrookte riet'. Nu vermoed ik dat u niet zit te wachten op 145 preken over deze tekst. Ik heb de preken zelf nooit gelezen, maar ik kan me niet voorstellen dat je er niet van alles bij moet gaan zitten bedenken wil je zoveel keer over deze tekst preken, zonder de gemeente eindeloos te vermoeien. Bij deze kritiek op deze predikant, moet ik zeggen dat hij zeer te prijzen is rond het standpunt dat hij in nam tegen de slavenhandel. Een handel waar Nederland op dat moment veel geld mee verdiende. Hij was een van de weinige predikanten die tegen deze handel preekte.

Maar met het oog op onze tekst is de grote vraag wie nu met de geknakte riet bedoeld wordt. Ik wil dat met u gaan bezien. Ik heb de tekst van vanmorgen als volgt voor u samengevat.

[Thema] Jezus Christus is de hoop voor de wereld, want in zachtmoedigheid laat Hij het recht overwinnen.

[Twee bewegingen] We zien in Mattheüs 12 de bewegingen. Aan de ene kant die van de Farizeeën. Die zich meer en meer aan de Heer gaan ergeren. Ze ergeren zich omdat ze Jezus niet onder hun controle kunnen brengen. Hij doet niet wat zij willen. Hij verzet zich soms zelfs openlijk tegen ze. In Lucas 12 verzet Hij zich twee keer tegen de manier waarop de Farizeeën omgaan met de sabbat.

Hoe durft deze Jezus uit Nazareth zich tegen hen te verzetten? Zij zijn de leraars van Israël. Wie denkt Jezus wel dat Hij is? Verder hebben ze ook grote problemen met de

tweede beweging. Want ze zien het volk in grote massa's achter Jezus aanlopen. [Twee bewegingen2] Blijkbaar voelen deze mensen zich aangetrokken tot Jezus. Ze voelen hoe ze hun grip op het volk aan het verliezen zijn. Hun macht en invloed neemt steeds verder af. En dat allemaal door een man uit de provincie. Een man uit Nazareth in Galilea. Ze kwamen dan ook tot het besluit om Jezus uit de weg te ruimen.

De andere beweging heb ik al even aangeduid. De beweging van al die mensen die Hem volgden en van wie Hij allen genas. Jezus maakt ontzettend veel volgelingen. Zijn macht en invloed groeit ten koste van die van de Farizeeën.

Maar dan is daar dat wonderlijke van Christus. Dat wat niet te begrijpen lijkt. Dat wat de vraag doet opkomen: wat wil deze Jezus van Nazareth nu? [Moeilijk] Waar is Hij op uit? Want Hij verbood de mensen uitdrukkelijk bekend te maken wie Hij was. Wat is dat toch dubbel met de Here. Aan de ene kant timmert Hij enorm aan de weg. Als Hij een verlegen man was die niet wilde opvallen, dan zou het toch andere keuzes moeten maken. Dan zou Hij niet al die mensen moeten genezen. Dan zou Hij ook niet telkens in discussie moeten gaan met de leiders van het volk. Want als je zo doet, trek je nu eenmaal aandacht. Waarom dan toch dat verbod?

Is Jezus bang voor de leiders? Als Hij zelfs macht heeft over boze geesten, als Hij macht heeft over de dood, dan hoeft Hij toch niet bang te zijn voor de leiders. Aan de ene kant toont Hij zoveel macht aan de andere kant lijkt Hij dan weer zo machteloos. Is dat angst? Geloofde Hij zelf niet dat God Hem kon en zou redden als Hij daar om zou vragen? Dat lijken toch onwaarschijnlijke redenen. Mattheüs ziet dit probleem en begrijpt dat dit verwarrend moet zijn voor zijn lezers. En dus laat hij zijn lezers zien dat het zo moest gaan. Dat wat Jezus doet helemaal overeenkomt met wat Jesaja honderden jaren geleden al had gezegd over het optreden van de Messias.

[Uitleg Jesaja] Want in dit gedeelte uit Jesaja 42 komen die twee bewegingen terug. Aan de ene kant treedt Jezus naar buiten. In vers 18 staat dat Jezus aan alle volken het recht zal verkondigen. De Messias zoekt de mensen op. Vertelt ze de blijde boodschap. Doet recht. Bestrijdt het kwaad. Dat aan de ene kant.

[Jezus wijkt] Aan de andere kant zal Hij zich weinig strijdbaar opstellen. Hij zal eerder de strijd en agressie ontlopen, dan deze opzoeken. Hij zal geen woordenstrijd aangaan. Niemand zal van Christus kunnen zeggen dat Hij een ruziezoeker was. Ook zal Hij op

straat zijn stem niet verheffen. Hij zal niet schreeuwen of gillen. Hij zal geen agressie, woede en haat laten zien. Hij zal in alle opzichten zachtmoedig zijn in zijn optreden.

[Zachtmoedig] Die zachtmoedigheid zien we ook terug in de manier waarop de Here Jezus met het geknakte riet en de kwijnende vlam om gaat. Bij het geknakte riet moeten we denken aan een rietstaf. Een staf van riet waar je bij het lopen steun aan had. Heel nuttig. Maar, jongens en meisjes, als z'n staf, zo'n riet, eenmaal geknakt is, heb je er dan nog wat aan. Hij is dus niet gebroken, maar kun je er nog op steunen? Nee, hè? En hoe zit dat met de kwijnende vlam. Vroeger stond er de walmende vlaspit. Een iets andere manier om er tegenaan te kijken, maar het idee is hetzelfde. Je hebt een kaars en die is bijna opgebrand. De was waar de kaars op brand is al weg. Het enige waar de vlam nog door kan branden is door de pit. Het koordje. Maar daar krijgt hij niet veel kracht van en dat brandt lelijk. Dat wordt zo'n klein vlammetje met veel rook erboven. Veel licht krijg je er niet van en het geeft wel een zwart plafond. Zou je er niet beter aan doen door dat vlammetje maar helemaal te doven? Zou je er niet beter aan doen door die rietstaf maar helemaal in tweeën te breken en de stukken weg te gooien?

[Geen herstel] Maar gaat de Messias dit geknakte riet nu herstellen? De kwijnende vlam van nieuwe brandstof voorzien? Nee, daar is helemaal geen sprake van. Wat doet Hij er dan wel mee. Ze worden voorlopig gespaard. En in het derde deel van de zin staat tot wanneer ze worden gespaard. Namelijk tot het moment dat het recht dankzij de geliefde dienaar van God overwint. Het knakken van het riet en het doven van de kwijnende vlam wordt uitgesteld. En dat past ook perfect in de situatie van de Here Jezus zoals Mattheüs die in het voorafgaande gedeelte beschreven heeft. [Geen steun] Want een rietstaf moet steun geven. Een vlam moet licht geven. Zo zouden de leiders van het volk moeten zijn. Deze geestelijke leiders daarvan zou je toch mogen verwachten dat ze Christus steunen op zijn moeilijke weg. Dat ze Hem bijlichten met Gods Woord zodat Hij nog beter zijn weg weet te vinden. De rietstaf is geknakt. Wie er op probeert te steunen zal zich verwonden. De kwijnende vlam geeft nog nauwelijks licht en wie ermee in het donker zijn weg probeert te vinden, zal het niet kunnen. Christus noch het volk heeft iets aan de Joodse leiders. Maar Christus gaat de frontale confrontatie uit de weg. Hij gaat geen woordenstrijd aan en verheft zijn stem niet. Maar Hij blijft wel voor de schare van het volk zorgen.

Straks zal Jezus de leiders niet langer ontlopen. Als zijn tijd gekomen is om voor de zonden van de mensen te betalen. Als Hij recht gedaan zal hebben door voor de zonden van de mensen te betalen. [Volharding in] Hij zal in de weg van de zachtmoedigheid verder gaan. Zelfs als Hem dat zijn leven kost en Hij door God verlaten wordt. Zelfs aan het kruis zal Hij nog pleiten voor de soldaten die Hem aan het kruis nagelen. Als een lam zal Hij zich naar de slachtbank laten leiden. Maar in het volharden in deze zachtmoedigheid toont Hij een kracht zoals nog nooit op aarde is gezien. En daarna ook niet meer gezien is. Zo heeft Jezus Christus het recht laten overwinnen. Niet de brute kracht. Niet de agressie. Niet de brutaliteit overwint, maar Jezus Christus in zijn zachtmoedigheid.

Maar wie zich zoals deze Joodse leiders tegen Christus zal verzetten die zal verloren gaan. Zachtmoedigheid, genade, liefde en recht vormen de hartslag van het rijk van Jezus Christus. En wie in dat rijk van Christus een plaats wil hebben, die zal wel in de deze voetsporen van zijn Heiland moeten willen gaan. In de voetsporen van zachtmoedigheid, genade en recht. En hier zullen velen volkeren op af komen. Op een Koning die werkelijk zijn burgers lief heeft. Die niet regeert met angst en het zwaard, maar met zijn Woord en Geest.

[Onschuldig door recht] En hier broeders en zusters, mag u zelf weer deze genade en zachtmoedigheid van God ervaren. Als u in het brood en de wijn een tastbaar teken ontvangt van Gods genade en Christus leeft. Als u in het brood en de wijn een tastbaar teken ontvangt van het feit dat Christus de gemeenschap met u zoekt en Hij u wil bevrijden van uw zonden en de boze geesten die u kwellen. Als u in het brood en de wijn het teken ontvangt dat u naar het recht dat in Christus' rijk geldt onschuldig bent.

Amen